

Valepukki

Kirjoittanut Hilkka Pulli
Piirokset Satu Seppi

Risto on ulkoa tultuaan jäänyt istuskelemaan kerrostalokotinsa rappukäytävään. Siinä istuessaan hän kuulee, miten jotkut tädit juttelevat jossain ylempänä porrastasanteella. Kuullessaan toisen tädin sanovan: ”Kyll’ se on kauheeta, et noin piänenä aletaan valehtelemaan”, hänen niskassaan alkaa kummasti kihelmöidä. Tuntuu siltä, kuin siellä kulkisi joukko muurahaisia. Ja kun tädeistä toinen lisää vielä: ”Sitä see on, see viimeene Vihtahousu alkaa vetämään verkkoihinsa jo lapsiaki”, Riston varpaat alkavat mennä kippuraan. Hän rutistaa kaidepinnoja pienillä käsillään rystyset valkeina.

Kun ovi lopulta kuuluu kolahtavan kiinni jossain tuolla yläkerroksessa, ja kun askeleet alkavat lähestyä häntä, hän painaa päänsä rintaansa vasten, eikä nosta sitä, ennen kuin on aivan varma siitä, että kulkija on mennyt hänen ohitseensa. Vasta kuultuaan ulko-oven käyvän hän syöksähtää jalkeille ja soittaa kotiovensa ovikelloa rajusti, niin rajusti, että isä joka tulee avaamaan ovea, on ihan hämmästyneen näköinen.

Huomatessaan isän ilmeen Risto tuumailee, että ehkä isäkin on valehdellut... Ehkä sekin pelkää sitä ”Vihtahousua”, joka kerää kaikki valehtelijat verkkoonsa. Ja kun Risto ajattelee asiaa tarkemmin, niin totta se on, että isä valehtelee aika paljon, ainakin äidille...

Kerrankin, kun äiti kuului kysyvän isältä, että ”Panitko sä sen Riston nukkumaan?” isä vastasi, että: ”*Panin*”, vaikka oli sanonut hänelle, että ”*Saat pelata vielä hetken sillä tietokoneellas, kunhan muistat, että et huutele äitiä tuomaan kaakao.*” Ja toisenkin kerran isä valehteli, Risto muistaa ihan selvästi... Silloin, kun isä lähti kallaan. Isä oli luvannut, et mä pääsen sen mukaan, enkä päässytkään!

Ristoa ihan puistattaa, kun hän muistelee, miten isä oli silloin vakuuttanut, että: ”*JOO JOO, totta kai saat tulla!*” Mutta sitten kun Jonska tuli sitä hakemaan, se vain kuului huutavan äidille, että: ”*MOIKKA, mä tuon sinne suuren kalasaliin!*” Ja vaikka Risto pyjama yllään rynnisti rappuun miesten perään, isä sanoi hänelle vain, että ”*Mees nyt Risto takasin nukkumaan, nyt on niin aikaista vielä.*”

Katsoessaan isää nyt tiukasti silmiin siinä hänen edessään eteisen lattialla Ristosta tuntuu siltä,

että isä taitaakin olla oikea valepukki! Niinpä hän kysyy isältä tiukasti

- Ootkos kuullut, että Vihtahousu vie kaikki valehtelijat verkkoonsa?

Isä on vähän ihmeissään,

- Että mitä?

- Vie se, poika vakuuttaa totisena.

- No niin, takeltelee isä... To...tosiaan, onhan se niin, että valehteleminen on paha asia... Mutta mikäs Vihtahousu...?

Mutta enempää Risto ei tällä kerralla aio isälle Vihtahoususta kertoa. Tuotuneena hän vain tuhahtaa mielessään, että selvästi takeltelee.

- Ootkos sinä sitten valehdellut jotakin, että sinun pitäisi pelätä? kysyy isä huolestuneena, alkaessaan riisua sateennihkeää takkia hänen yltään.

- O...oon kai, joskus. Risto vastaa hiljaa. Eikä voi mitään sille, että kyynel tipahtaa hänen poskelleen.

- Oliko se paha ja vakava valhe? tiukkaa isä.

- Oli se. Risto nyyhkäisee.

- Ja mitä sinä valehtelit?

- Minä, alkaa Risto sopertaa, mutta lause jää siihen. Sanat juuttuvat kurkkuun... hetkeksi, kunnes hän hillitsee itsensä, ja isää suoraa silmiin katsoen tunnustaa,

- Mä valehtelin, että mä oon ruokkinut Murren... Mä söin sen makkaran kuiteski ite... MUT OOT SINÄKI VALEHDELLU! Vieks se Vihtahousu nyt meidät sinne verkkoon?

- Voi sinua Risto, isä huokaa vakavan oloisena, aikoen lisätä vielä jotain, joka kuitenkin jää sanomatta, sillä siinä samassa Risto kuulee oven takaa naukumista ja pudottautuu isän sylistä lattialle avatakseen oven naukujalle.

Naukuja on Fileo-kissa, joka aina silloin tällöin poikkeaa Riston luona kylässä.

Aistittuaan kissan myös Murre, Riston koira jolkuttelee eteiseen. Vilkaistuaan Fileota koira kapsahtaa takajaloilleen ja nuolaisee Riston poskea. Fileo tyytyy vain kyhnyttämään itseään Riston jalkaa vasten.

Seurattuaan jonkin aikaa vaiti poikansa ja tämän lemmikkien tervehdysrituaaleja isä jatkaa kuulusteluaan,

- Saiko Fileokaan siitä makkarasta maistiaisia? Kysymys yllättää Riston. Mitä siihen voisi vastata? Asiahan on niin, että juuri Fileolle hän oli antanut koko makkarapalasen! Miksi hänen pitikin sanoa isälle äsken, että hän söi makkaran itse. Nyt oli pakko valehdella uudestaan! Auttaisikohan yhtään, jos selittäisin isälle koko asian, hän pähkäilee. Parasta varmaan tehdä niin, hän päättää, ja istahtaa lattialle isän tutkivan katseen alle. Fileon hän vetää syliinsä ja sitä silitellessä pamauttaa tunnustuksensa,

- Sai se...Se sai oikeestaan koko sen makkaran!

- Mutta... Juuri äsken sinä sanoit, että söit kaiken itse, ihmettelee isä.

- No kun sä oot sanonut, että kulkukissoille ei saa alkaa antamaan ruokaa, koska ne sitten seuraava, selittää Risto.

- Mutta seuraahan tämä Fileo sinua muutenkin. Vai mitä! isä naurahtaa. Ihan selvästi jo leppyneenä. Mutta ei Ristolla tunnu olevan hänelle siihen mitään vastattavaa. Eikä tunnu isälläkään olevan enää mitään lisättävää. Siispä hän kysyy Ristolta jotain ihan muuta,

- No niin, mitähän tämä porukka tykkäisi siitä ajatuksesta, että jospa me koko konkkaronkka nyt ensin söisimme, ja menisimme sitten yhdessä ulos? Murrekin tahtoo jo juoksemaan.

- Jee! hihkaisee Risto siihen.

Ainakaan hänellä ei ole mitään isän ehdotusta vastaan, ei ainakaan ennen, kuin hän kuulee isän jatkavan,

-... Saat sitten Risto kertoa siellä pihalla koko sen Vihtahousu-tarinan.

Ja niinhän siinä käy, että kun isä on etsinyt syötävät jääkaapista esille, ne katoavat makoiisiin suihin. Eikä aikaakaan, kun koko kylläinen joukko lähtee harppomaan Riston kotiovesta alas rappusia ja kohti monia seikkailuja.

Valepukki-tarinalle löytyy jatkoa c-kasetilta:

Ikiomat iltasadut, tarinoita lapsille I-II.

Kasetti löytyy kirjastosta. ISBN 951-97412-0-8.

Piirros EJC

Nousukauden kolaus

Ulla Kuikka-Kangas

Kävelen Linnankatua, takana vakaa, turvallinen Turun linna, vahva suojeleva käsi.

Sora soittaa marakassejaan.

Cafe Fontana, tuossa istuimme, lapsuudenystävä lierihattu tummilla hiuksillaan.

Katu maalaa akvarellit ikkunoihin. Kahvin aromi leijuu. Ulkovuorausta korjataan, rakennustelineet nousevat kerroksina kuin muuri korkeuksiin. Jalkakäytävällä on katos suojana. Isot bussit jyristävät ohi tankkerien lailla, peittävät liukastelevien marakassien soolot.

Kävelen. Katos päättyy pian. Crescendo ja ohilaukaus. Lapiro lentää, ehdin ajatella: se on samanlainen kuin 1950-luvun isäni rautalapio. Muovisuoja-aitaukset tömähätyvät hälyssä äänettömästi jalkakäytävälle.

Koko tauko.

Astun varovasti katoksen alta. Kurkistan. Lamppukaupan ja tupakkakaupan ovet ovat kiinni ja sydämeni hämmennyksen ovi. Harmaahiuksinen mies astuu kauppaan. Katsoo minua. Pieni ihminen kaupungin metelin melskeessä. Ei parkkipaikoja, myynti laskee. Trukki lyllertää jalkakäytävän viereen, kuljettaja jää ohjaamoon. Turvaliiviin pukeutunut rakennusmies kassaa muoviaitaukset takaisin telineeseen.

Kävelen ohi.

Katson taakseni sanomatta mitään.

Kaukana Turun linna.

Ehkä huomenna, linnani huone tuulettuu. Rakennusmiehen ja isän tytär.

Istun jopparilla. Pudotan kamman hiekkatielle tahallani. Isä, sodan käynyt mies, nousee pyörän selästä, nostaa tyynesti kamman, suuttumatta, ja antaa sen minulle.

Olisin ansainnut muuta.

Rauhallisuus ja levollisuus asuvat luonani.

Huomenna tuuletan.